

Bekçi İmajı Ölçeği'nin Geliştirilmesi

Recep ÇOLAK*

ÖZ

Bekçilerin görev yaptıkları çarşı veya mahallelerde topluma sundukları hizmetin, görevlerini yerine getirirken gerçekleştirdikleri sözlü veya sözsüz iletişim faaliyetlerinin ve davranışlarının toplum tarafından nasıl algılandığı bekçi imajını belirlemektedir. Bu araştırmada toplumun bekçi imajını ölçmeye yönelik ölçme aracının geliştirilmesi amaçlanmıştır. Veriler, açılımlayıcı (AFA) ve doğrulayıcı faktör analizi (DFA) uygulamak üzere toplam 664 katılımcıdan oluşan iki araştırma grubundan elde edilmiştir. AFA ölçme aracının, toplam varyansın %65.37'sini açıklayan ve 35 maddeden oluşan beş faktörlü bir yapıdan oluştuğunu göstermiştir. Bu beş faktör "Tatmin", "Tutum", "İletişim", "Mesleki Yeterlilik" ve "Saygınlık" olarak adlandırılmıştır. DFA sonucunda 34 madde ve beş faktörden oluşan yapıya ait uyum indekslerinin yeterli olduğu görülmüştür. Güvenirlilik analizi kapsamında hesaplanan Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı AFA uygulanan grup için .97, DFA uygulanan grup için .96 olarak bulunmuştur. Madde analizi sonuçları, ölçekte yer alan maddelerin ayırt edicilik düzeylerinin ve toplam puanı yordama gücünün yeterli düzeyde olduğunu göstermiştir. Yapılan analizler sonucunda Bekçi İmajı Ölçeği'nin geçerliği ve güvenirligi kanıtlanmış bir ölçme aracı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bekçi, Bekçi İmajı, Ölçek Geliştirme, Geçerlik, Güvenirlilik.

Development of the Night Watchman Image Scale

ABSTRACT

The service that the night watchmen provide to society in the bazaars or neighborhoods where they work, how the verbal or non-verbal communication activities and behaviors they perform while performing their duties are perceived by a society determines the night watchman image. This research aimed to develop a measurement tool to measure the night watchman image in society. The data were obtained from two research groups of 664 participants to apply exploratory (EFA) and confirmatory factor analysis (CFA). The measurement tool, according to EFA, had a five-factor structure with 35 items that accounted for 65.37% of the total variation. These five factors were named "Satisfaction", "Attitude", "Communication", "Professional Qualification", and "Prestige". The CFA revealed that the fit indexes of the structure consisting of 34 items and five factors were sufficient. For the group to which EFA was applied, the Cronbach's alpha internal consistency coefficient was found to be .97, while for the group to which CFA was applied, it was found to be .96. The item analysis's findings demonstrated that the scale items' discrimination levels and their predictive power of the total score were sufficient. The Night Watchman Image Scale is a measurement tool with established validity and reliability.

Keywords: Night Watchman, Night Watchman Image, Scale Development, Validity, Reliability.

1. Giriş

Kentlerin en küçük mahalli birimlerinde güvenlik ve asayiş hizmetlerinin yerine getirilmesi ve halka yardım sağlanması gibi çeşitli görevler üstlenen çarşı ve mahalle bekçileri, Türk toplumunun tarih boyunca temel karakterleri arasında yerini almıştır. Çarşı ve mahalle bekçiliği kavramı, adında da belirtildiği üzere kente ait iki ana unsuru barındırmaktadır. Bunlardan birincisi çarşı, diğeri ise mahalledir. Bu mekânlarda var olan günlük yaşantının ve ilişkilerin güvenli bir ortamda yürütülmesi ve sürdürülebilmesi insani ihtiyaçlar, toplumsal huzur ve gelişme açısından büyük bir öneme sahiptir (Gökçe & Kulu, 2019). Türk Dil Kurumları Sözlüğünde "bir şeyi veya bir yeri bekleyip korumakla görevli kimse" şeklinde tanımlanan bekçi kelimesinin (Türk Dil Kurumu, Bekçi, 2022) etimolojisine bakıldığında; sağlam ve muhkem anlamlarına gelen ve çeşitli kaynaklarda kelime kökü olarak "beg, bek veya berk" olarak belirtilen kelimedenden türediği anlaşılmaktadır. Kelime kökeninin kullanımı ve anlamlarına dair farklı görüşler olsa da Türki dillerde kullanıldığı biçimiyle "saklama, koruma, gözetme" anlamlarına gelen "bek" sözcüğü ve belirli bir kişinin yaptığı bir işi belirtmek amacıyla kullanılan "cı" ekinin bu kelime köküne eklenmesiyle, "saklayan, koruyan, gözetken kişi" anlamındaki bekçi kelimesi ortaya çıkmıştır (İrdem ve diğerleri, 2019). Şemsettin Sami ise

* **Corresponding Author/Sorumlu Yazar**, Öğr. Gör., Trabzon Üniversitesi, recepcolak@trabzon.edu.tr
Makalenin Gönderim Tarihi: 21.12.2022; Makalenin Kabul Tarihi: 04.04.2023

Citation/Atf: Çolak, R. (2023). Bekçi imajı ölçeği'nin geliştirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 50, 156-169.
https://doi.org/10.52642/susbed.1221935

Kamus-ı Türkî isimli sözlüğünde bekçiyi; “Bir şeyi bekleyip muhafaza eden” şeklinde tanımlamakta ve “Gece sokaklarda dolaşip emniyet-i umumiye’ye bakan, cenaze ve düğün gibi vukuatta ahalinin hizmetinde bulunan adam” olarak açıklamaktadır (Şeker, 2009).

Bekçiliğin destekleyici bir polislik birimi olarak günümüzdeki anlamıyla modern bir görünüme kavuşması her ne kadar yeni bir olgu olsa da bunun ilk örneklerini Orta ve Batı Asya’daki ilk Türk boylarına kadar geri götürmek mümkündür. Tarih boyunca Türk devletlerinin asayiş ve güvenlik hizmetlerinin bir parçası olarak bekçilik ve buna benzer uygulamalar her daim var olmuştur. Türkiye’de “bekçilik” adıyla bilinen bu sistem dünyanın farklı ülkelerinde benzer amaçları taşıyan ve genel anlamıyla aynı hizmetleri yürüten teşkilatlar ve birimler şeklinde tezahür etmektedir (İrdem ve diğerleri, 2019). Bekçilik müessesesinin kurumsal bir güvenlik teşkilatı olarak temellerinin atılması ise İstanbul’un Fethi dönemine dayanmaktadır. Mahalle hayatında ve toplumsal hayatta önemli bir yeri bulunan bekçiler, söz konusu dönemde mahalle sakinlerinin isteğine ve güven usulüne göre belirlenmişlerdir. Mahalle halkının güvenini ve sevgisini kazanan bekçiler, mahalle sakinlerinin talebiyle, kadının onay yazısıyla imam ve muhtarların emri altında mahallenin güvenlik işleriyle ilgilenmelerinin yanı sıra (Bayartan, 2005) doğum, cenaze, asker uğurlama, düğün gibi durumlarda gerekli hizmetler ile (Tekiner ve diğerleri, 2021) odun kesmek, hanelere su taşımak, yazları tatile çıkanların evlerini kollamak, evlere kiracı bulmak ve kiralama süreçlerini takip etmek gibi faaliyetleri yerine getirmişlerdir (Şeker, 2009). Bekçiler, ihtiyaç sahiplerine iftariyelik getirme, davul çalarak ve mani söyleyerek mahalle sakinlerini sahura uyandırma gibi eylemleriyle de Türk folklorunun önemli karakterleri arasında yer almıştır (Canatar, 2013). Sırtlarında kara koyun postu ve ellerinde ucu demirli sopaları vasıtasıyla geceleri elindeki sopayı kaldırarak taşlarına vurarak sokakları gezen bekçiler, çıkardıkları ses ile duyurduğu varlığıyla suçlulara karşı caydırıcı bir rol üstlenmişlerdir. Ücreti ve diğer ihtiyaçları mahalle sakinleri tarafından veya çarşı bekçisi ise çarşı esnafı tarafından kolektif olarak karşılanan bekçiler (İrdem ve diğerleri, 2019) kendi kulübelerinde ya da mahallelerde kendilerine tahsis edilen odalarda barınmak ve görev yaptıkları mahallede halkın güvenini ve rahatını sağlamak durumundaydılar. Bekçiler genel olarak memleketleri veya yakın bölgelerinde görev yaptıkları için görev alanındaki halkın sosyo-kültürel, ekonomik, psikolojik vb. durumlarına vakıf olmakta ve ağız farklılıklarını da anlamaktaydılar (Doğan, 2019). Fransa’nın 16. yüzyıldaki İstanbul elçilik kâtabi Jean Chesneau, o döneme dair İstanbul ile ilgili gözlem ve değerlendirmelerini, “Asayiş ve düzen inanılmaz derecededir. Geceleri sokakları elinde bir sopa ve bir fenerle tek başına bir bekçi dolaşmaktadır. Bu görev Paris’te, bir birliğin başında devriye gezen kumandan tarafından bu kadar iyi ifa edilememektedir” ifadeleriyle aktarmaktadır (Şeker, 2009).

Bekçilerin sahip oldukları koşulların iyileştirilmesi ve bekçiliğin kurumsallaşması kapsamında Osmanlı döneminde yapılan ilk yasal düzenlemenin, 1909’da 41 maddeden oluşan bir kanun metni olan “Mahalle Bekçileri Nizamnamesi” olduğu bilinmektedir. Sonrasında bu düzenlemelere ek maddeler getirilmesiyle 1914’te “Çarşı ve Mahallat Bekçileri Hakkında Kanun-ı Muvakkat” yayınlanmıştır. Bu düzenlemede “şehir ve kasabalarda çarşı ve mahallât için bekçi istihdamı mecburidir” ifadesiyle bekçilerin görev tanımları yapılmış ve söz konusu alanlarda bekçi tayin edilmesi zorunlu kılınmıştır (Taştekin, 2020). Bu düzenlemeler bekçilerin özlük haklarını açıklamakla birlikte silah kullanımı yetkisi gibi birçok konuya da açıklık getirmiştir (Tekiner ve diğerleri, 2021). Bu dönemde bekçilerin mahalle halkının günlük işlerine hizmet etmesi sınırlandırılrsa da asli görevlerini aksatmamak koşuluyla mahallelerdeki düğün ve cenaze gibi durumlarda hizmet edebilmekteydiler. Yalnızca asayişe ilişkin görevlerin yerine getirilmesinin beklenildiği bu dönemde bekçilerin toplumdaki sempatik ve yardımsever imajının azaldığı öne sürülmektedir (Doğan, 2019).

1950’li yıllarda kırsaldan kentlere doğru gerçekleşen göç hareketliliğiyle birlikte kentlerin sosyo-demografik yapısı değişmiş ve bu değişim suç oranlarını da önemli ölçüde etkilemiştir. Bu bağlamda polise yardımcı olması için destekleyici polislik birimi olarak bekçiliğe ihtiyaç duyulmuş ve 1960’lı yıllardan itibaren bekçiler işe alınmaya başlamıştır (İrdem ve diğerleri, 2019). Cumhuriyet döneminde de halk arasında “Bekçi Baba” ismiyle görevlerini yerine getiren bekçilerin tayin, ücret, izin vb. durumlarına ilişkin 1966’da “772 sayılı Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu” ile düzenleme yapılmıştır (Tekiner ve diğerleri, 2021). Söz konusu kanuna göre bekçiler, görev ve sorumlulukları kapsamında emniyet teşkilatının mevcut olduğu yerlerde polislin ilçedeki en büyük amirine, jandarmanın görev alanında yer alan belediye sınırları

içerisinde ise jandarma birlik komutanına karşı sorumlu hale gelmiştir (Resmî Gazete, 1966). Yürürlüğe girdiği tarihten bir yıl sonra ise kanunun 12 maddesi değiştirilmiş veya iptal edilmiştir (Şeker, 2009). Bu kanunla birlikte çarşı ve mahalle bekçi teşkilatı, en büyük mülkiye amirinin emrinde, genel zabıtaya yardımcı, silahlı bir kuruluş olarak tanımlanmıştır (Resmî Gazete, 1966). 1970'li yıllara gelindiğinde bekçiliğe verilen önem azalmaya başlamış ve 1993 yılında bekçilik müessesesinin ihtiyaçlara karşılık veremediği değerlendirilerek alımlar durdurulmuştur (İrdem ve diğerleri, 2019). 2016 yılında ise “yaya devriye hizmeti ile asayiş sorunlarına karşı tedbir alınabileceği ve toplumun beklentilerinin önemini benimseyen emniyet uygulamalarının çarşı ve mahalle bekçiliği uygulaması ile gerçekleştirilebileceği” düşüncesiyle çarşı ve mahalle bekçisi uygulamasının yeniden hayata geçirilmesi kararı alınmıştır (Tekiner ve diğerleri, 2021). Bu tarihten günümüze kadar çarşı ve mahalle bekçisi alımları belirli aralıklarla devam etmiş, 18 Haziran 2020'de “7245 sayılı Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu” Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Mahalle hayatı ile toplumsal hayatın güven ve belirli bir düzen içinde devamının sağlanmasına hizmet eden bekçiler, tarih boyunca toplumsal hayatın temel karakterleri arasında yerini almıştır (Alver, 2010). Bekçilik uygulamasının tekrar gündeme gelmesi ve faaliyete geçmesine yönelik gerek geleneksel medyada gerekse sosyal medya mecralarında olumlu ve olumsuz haber ve değerlendirmeler yapılmıştır. Literatürde bekçilere yönelik yapılan araştırmalar ise sınırlı ve yetersizdir. Mevcut araştırmalarda bekçilerin genel asayişin sağlanmasına olumlu katkıları bulunduğu (Çalışkan, 2021), toplum tarafından memnuniyetle karşılandıkları (Gökçe & Kulu, 2019) ve uygulama sonucunda halkın kendisini daha çok güvende hissettiği (İrdem ve diğerleri, 2019) belirlenmiştir. Bunların aksine kimi araştırmalar, bekçilik uygulamasının yeniden hayata geçirilmesinin yerinde olmadığını, bekçilere verilen yetkilerin endişe uyandırdığını ve söz konusu yetkilerin kapsamının daraltılması gerektiğini öne sürmektedir (Erman ve diğerleri, 2020; Yetkin & Börekçi, 2021).

İmaj kavramı öznel bir kavram olup hedef kitlenin herhangi bir kişi, marka veya kurum hakkında zihninde şekillenen düşünce ve yargı olarak ifade edilmektedir (Ilgın, 2022). Kurum imajı ise, “insanların bir kurum hakkındaki inançları, ilişkileri ve kurumun özellikleri, yetenekleri, ürünleri, hizmetleriyle ilgili yaşamışlıklara dayanarak oluşan izlenimler, algılar bütünü” olarak tanımlanmaktadır (Geçikli & Avcı, 2018). Bireyler bir kurumun eylemlerini ve onun hakkındaki bilgileri algılamakta, yorumlamakta ve bu bilgilere dayanarak kuruma yönelik zihinsel çağrışımlar oluşturmaktadır. Bireylerin kuruma yönelik tepkilerini etkileyebileceği için bu zihinsel çağrışımları anlamak oldukça önemlidir (Rus ve diğerleri, 2013). Bu zihinsel çağrışımlar kurum imajı olarak ele alınabilir. Toplumsal bir kurum olarak düşünüldüğünde bekçiler, topluma karşı sorumlu oldukları için toplumun bekçilere nasıl baktığının ve onları nasıl algıladığının belirlenmesi önem arz etmektedir. Bekçilerin görev yaptıkları çarşı veya mahallelerde topluma sundukları hizmetin, görevlerini yerine getirirken gerçekleştirdikleri sözlü veya sözsüz iletişim faaliyetlerinin ve davranışlarının toplum tarafından nasıl algılandığı bekçi imajını belirlemektedir. Bu bağlamda bekçilerin etkili dinleme ve konuşma kabiliyetlerinden toplumun farklı demografik kesimlerine gösterdiği tutumlara, görünümüne verdikleri önemden görev yaptıkları bölge hakkındaki sahip oldukları bilgiye, öfke, heyecan vb. duygularını yönetebilmelerinden toplumda sağladıkları güven duygusuna kadar pek çok durum bekçilerin imajını doğrudan etkilemektedir. Tarih sahnesinde uzun yıllardır var olan ancak kurumsal bir güvenlik teşkilatı olarak temelleri Fatih Sultan Mehmet Han'ın İstanbul'u Fethi döneminde atılan bekçilik müessesesinin uzun yıllar boyunca toplum nezdinde imajının olumlu olduğu bilinmekle birlikte bekçilere tanımlanan rol ve sorumlulukların zaman içinde değişime uğraması, güvenlik hizmetlerinin sağlanmasında farklı arayışlarda bulunulması gibi çeşitli nedenlerle günümüzde bekçilerin imajlarının toplumda nasıl algılandığı tam anlamıyla bilinmemektedir. Bu değerlendirmeler ve mevcut literatür doğrultusunda toplumun bekçi imajını ölçmeye yönelik ölçme aracının geliştirilmesi gerekli görülmektedir. Ayrıca Türkiye'de 2016 yılı itibarıyla yeniden uygulamaya alınan ve görevlerini 18 Haziran 2020'de yürürlüğe giren “7245 sayılı Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu”na göre yerine getiren çarşı ve mahalle bekçilerinin imajlarını belirlemeye yönelik bir ölçme aracının bulunmaması bu çalışmanın özgün değerini ortaya koymaktadır. Tüm bunlardan hareketle mevcut araştırmada Bekçi İmajı Ölçeği'nin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

2. Yöntem

2.1. Araştırma Grubu

Ölçek geliştirme sürecinde yapı geçerliği kapsamında veri setinin oluşturulmasında kullanılan yollardan biri, birbirinden bağımsız iki farklı zamanda toplanan veri setlerinden birinin AFA değerinin de DFA için kullanılmasıdır (Orçan, 2018). Bu bilgiden yola çıkılarak Karadeniz Bölgesi'nde bir ilde bulunan iki farklı örneklemden veri toplanmıştır. AFA kapsamında 236 katılımcıya ulaşılmıştır. Katılımcılar 19-70 yaş aralığında olup yaş ortalaması 29.39 (± 9.02)'dur. Ayrıca katılımcıların 121'i (%51.3) kadın, 115'i (%48.7) erkektir. DFA kapsamında 428 katılımcıya ulaşılmıştır. Katılımcılar 18-71 yaş aralığında olup yaş ortalaması 29.41 (± 9.72)'dir. Ayrıca katılımcıların 238'i (%55.6) kadın, 190'ı (%44.4) erkektir. Cronbach Alfa iç tutarlık katsayısı iki grup için ayrı ayrı hesaplanmıştır. İki grubun birleştirilmesiyle elde edilen 664 katılımcıdan oluşan veri seti üzerinde madde analizi yapılmıştır. Araştırma grubunun belirlenmesinde katılımcıların çeşitli kurum ve kuruluşlarda görev yapması, farklı yaş gruplarında olması (18-71 yaş arasında) ve farklı meslek gruplarına mensup olması (mühendis, öğretmen, kuaför, öğrenci, antrenör, hemşire, çiçekçi, terzi, polis, avukat, fotoğrafçı, aşçı, bankacı, futbolcu gibi çeşitli meslekler) dikkate alınmış ve 49 farklı meslek grubundan katılımcılardan veri toplanmıştır.

2.2. İşlem

Araştırmanın gerçekleştirilebilmesi için E-81614018-000-2200039421 sayılı ve 04.10.2022 tarihli Etik Kurulu Belgesi alınmıştır. Bu araştırma Karakoç & Dönmez (2014) ve Yurdabakan & Çüm (2017) tarafından belirtilen ölçek geliştirme aşamaları dikkate alınarak yürütülmüştür. Öncelikle ölçeğin hangi yapıyı ölçmek amacıyla geliştirileceği, hangi amaçlarla kullanılacağı, literatürde yeni bir ölçme aracına gereksinim olup olmadığı ve kimlere uygulanacağı belirlenmiştir. Bu noktada literatürde bekçi imajını ölçmeye dönük herhangi bir ölçme aracının bulunmaması bu çalışmanın motivasyon kaynağı olmuştur. Geliştirilecek ölçme aracıyla toplumda çeşitli eğitim düzeyine, mesleğe, sosyo-ekonomik düzeye ve yaş gruplarına sahip bireylerin beklilere yönelik algısını ölçmek amaçlanmıştır. Ardından ölçülmek istenen yapıyla ilgili literatür taraması yapılmış ve kavramsal çerçeve net bir şekilde ortaya koyulmuştur. Literatür taraması sonucunda elde edilen bilgiler ışığında madde havuzu oluşturulmaya başlanmıştır. Maddelerin yazımında literatür taraması sonucunda elde edilen bilgilerden ve Geçikli & Avcı (2018) tarafından polis imajının ölçümüne ilişkin geliştirilen ölçekten yararlanılmıştır. Bu ölçekte yer alan bazı maddeler beklilere uyarlanmıştır. Ölçekteki ifadeler 5'li Likert tipinde oluşturulmuştur ("kesinlikle katılıyorum", "katılıyorum", "kararsızım", "katılmıyorum", "kesinlikle katılmıyorum").

Sonraki aşamada 46 maddelik taslak form için uzman görüşüne başvurulmuştur. Ölçeğin kapsam geçerliği için farklı üniversitelerin "Sosyal Bilgiler Eğitimi" alanından 3 uzman, "Türkçe Eğitimi" alanından 2 uzman, "Sosyoloji" alanından 2 uzman, "Halkla İlişkiler ve Reklamcılık" alanından 2 uzman ve "Ölçme ve Değerlendirme" alanından 3 uzman olmak üzere toplam 12 uzmana başvurulmuştur. Uzman görüşleriyle kapsam geçerliği değerlendirilmiştir. Uzman görüşleri dikkate alınarak maddelerde önerilen değişiklikler yapılmış ve 44 maddelik deneme formu elde edilmiştir.

Uygulamaya hazır hale getirilen ölçme aracının ön deneme uygulaması gerçekleştirilmiştir. Ön deneme uygulaması maddelerin anlaşılır olup olmadığı ve farklı kişiler tarafından aynı şekilde algılanıp algılanmadığı gibi konularda sorun olup olmadığını tespit etmek ve ortalama yanıtlama süresi hesaplamak amacıyla yapılmaktadır (Yurdabakan & Çüm, 2017). Ön deneme uygulaması çeşitli kurum ve kuruluşlarda görev yapan, farklı meslek gruplarına mensup, farklı yaş gruplarında 15 kişilik bir grupta yapılmıştır. Ön deneme uygulamasından sonra katılımcılardan ölçek maddeleri hakkındaki görüşleri alınmış ve ölçek maddelerinde herhangi bir revizyona gerek olmadığı görülmüştür. Ardından ölçek uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Son olarak istatistiksel teknikler ile ölçme aracına son hali verilmiştir.

2.3. Veri Analizi

Bu çalışmada ölçeğin yapı geçerliği AFA ve DFA yapıları ile test edilmiştir. Bekçi İmajı Ölçeği'nin güvenilirliği Cronbach Alfa iç tutarlık katsayısı tekniğiyle hesaplanmıştır. Son olarak ölçeğe ilişkin madde analizi yapılmıştır. Araştırmada AFA, Cronbach Alfa iç tutarlık katsayısı ve madde analizi IBM SPSS

Statistics v26.0 paket programıyla gerçekleştirilirken; DFA, AMOS 23.0 paket programıyla gerçekleştirilmiştir.

3. Bulgular

3.1. Kapsam Geçerliği

Bu araştırmada Lawshe tekniği kullanılarak kapsam geçerliği tespit edilmiştir. İlk olarak 12 kişilik uzman grubu oluşturulmuş ve aday ölçek formu hazırlanmıştır. Bu teknikte uzman görüşleri “uygun”, “uygun ancak düzeltilmeli”, “çıkartılmalı” olarak derecelendirilmektedir (Yeşilyurt & Çapraz, 2018). Hazırlanan aday ölçek formları uzmanlara dağıtılmış, ardından elde edilen uzman görüşlerinden hareketle kapsam geçerlik oranı (KGO) ve kapsam geçerlik indeksi (KGİ) belirlenmiştir. Ayre & Scally (2014)'ye göre 12 uzman için KGO'nun minimum/kritik değeri .67 olarak belirtilmiştir. Aday ölçek formunda 2 maddenin kapsam geçerlik oranlarının .17 ve .20 olduğu ve .67 olarak belirlenen minimum değerden daha düşük çıktığı görülmüştür. Bu maddeler ölçekten çıkarılmıştır. KGO'nun hesaplanmasıyla birlikte maddeler ölçeğe dâhil edildikten sonra, KGİ testin tamamı için hesaplanmaktadır (Yeşilyurt & Çapraz, 2018). Ölçekte yer alan 44 madde için hesaplanan KGİ değeri .84'tür. KGİ değerinin minimum/kritik değer olan .67'den büyük olması maddelerin kapsam geçerliğinin sağlandığını göstermektedir. Ardından uzmanlar tarafından “uygun ancak düzeltilmeli” seçeneği işaretlenen maddeler gözden geçirilmiş ve verilen düzeltmeler uzman görüşleri doğrultusunda revize edilmiştir. Son olarak kapsam geçerliğine sahip olan 44 maddelik bir ölçek elde edilmiş ve uygulama aşamasına geçilmiştir.

3.2. Yapı Geçerliği

3.2.1. Açıklayıcı Faktör Analizi

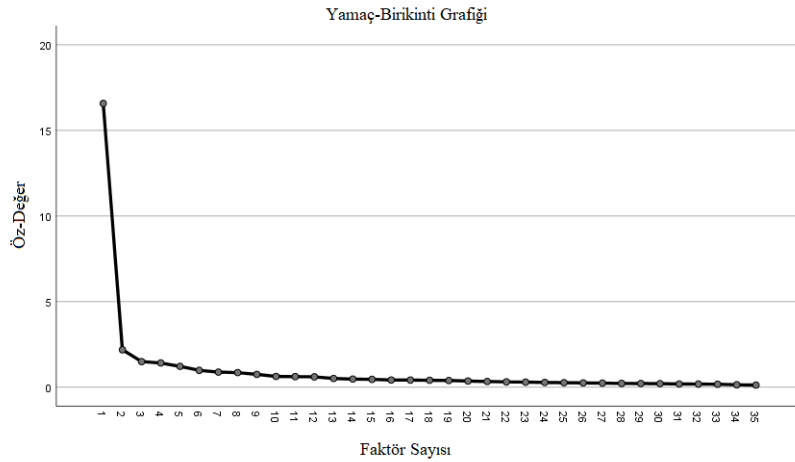
Bir veri setine AFA uygulayabilmek için verilerin faktör analizine uygun olması ve örneklemin yeterli düzeyde olması beklenmektedir. Öncelikle örneklem büyüklüğüne bakılmıştır. Literatürde madde sayısının beş katı örneklem büyüklüğü olması önerilmektedir (DeVellis, 2014). Bu bilgidен hareketle ulaşılan 236 örneklem sayısının yeterli büyüklükte olduğu ifade edilebilir. Verilerin faktör analizine uygunluğunun saptanması için Bartlett Küresellik Testi ve Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem yeterliliği olmak üzere iki testin sonuçlarına bakılmıştır. 44 maddelik formun KMO değerinin .95 ve Bartlett küresellik testinin anlamlı ($\chi^2=7666.57$, $sd=946$, $p<.001$) olduğu belirlenmiştir. KMO ölçütünün .90'nın üzerinde olduğunda mükemmel anlamına geldiğini (Kaiser, 1974) ve örneklem sayısının yeterli olduğunu, Bartlett küresellik testinin anlamlı olması ise verilerin analize uygun olduğunu göstermektedir (Büyüköztürk, 2016; Tutar & Erdem, 2022; Gürbüz & Şahin, 2018).

Ölçek maddelerinin anti-ımağ matrisi incelenmiştir. Değerlerin .74 ile .97 arasında olduğu saptanmıştır. Ancak bir maddenin değerinin .33 olduğu belirlenmiş ve bu değerlerin .50'den büyük olması gerektiği bilgisıyla ilgili madde çıkarılmıştır. Ortak varyanslar tablosu (communalities) incelendiğinde varyans değeri .47 olan bir madde hariç diğer maddelerin varyans değerlerinin .57 ise .80 arasında olduğu görülmüştür. Bu değerlerin .50'nin üstünde olması önerisi ışığında madde çıkarılmış ve işlemler tekrar edilmiştir.

AFA kapsamında faktör sayısını belirlemede öz-değeri 1'den büyük olanların bir faktör belirttiğini söyleyen yöntem kullanılmıştır. Tekrar edilen analiz sonucunda 42 maddelik formda yedi faktörlü bir yapıya ulaşılmıştır. Bu yedi faktörün açıkladığı varyans değeri %67.81'dir. Faktörleri belirginleştirmek amacıyla döndürme yöntemlerinden (rotation) yararlanılmıştır. Faktörler arasında ilişkiyi gerektiren bir kuramsal yapı söz konusu olduğundan (Can, 2019) eğik döndürme yöntemlerinden biri olan direkt oblimin döndürme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemde Delta değeri 0 olarak belirlenmiştir. Yapılan döndürmeler sonucunda faktör yükleri .32'den düşük olan, birden fazla faktörde yük değerleri arasındaki farkın .10'dan küçük olduğu ve bir faktör altında 3'ten az madde sayısına sahip olan 7 madde ölçekten çıkarılmış ve ölçek 5 faktörlü 35 maddeden oluşan bir yapıya dönüşmüştür.

Ölçeğin 5 faktörlü 35 maddeden oluşan formu için AFA tekrar yapılmıştır. Analizde KMO (.95) ve Bartlett değerlerinin ($\chi^2=6057.81$ $sd=595$, $p<.001$) ölçütlere uygun olduğu görülmüştür. Maddelerin anti-ımağ matrisindeki çapraz korelasyonlarına bakılarak değerlerin .74 ile .98 arasında ve yeterli büyüklükte olduğu belirlenmiştir. Ortak varyanslar tablosunda varyans değerlerinin .50 ile .80 arasında değiştiği ve .50 kriterini karşıladığı görülmüştür.

Son hali 35 maddeden oluşan ölçeğin temel bileşenler analizi yapılmış ve yamaç-birikinti grafiği oluşturulmuştur. Temel bileşenler analizinde, toplam varyansın %65.37'sini açıklayan öz değeri 1'den büyük olan beş faktörlü bir yapıya ulaşılmıştır. 11 maddeden oluşan birinci faktörün açıkladığı varyansın 17.57 öz değer ile %47.35 olduğu, 5 maddeden oluşan ikinci faktörün açıkladığı varyansın 2.19 öz değer ile %6.24, 5 maddeden oluşan üçüncü faktörün açıkladığı varyansın 1.49 öz değer ile %4.27, 10 maddeden oluşan dördüncü faktörün açıkladığı varyansın 1.41 öz değer ile %4.04 ve 4 maddeden oluşan beşinci faktörün açıkladığı varyansın 1.22 öz değer ile %3.47 olduğu belirlenmiştir. Şekil 1'deki yamaç-birikinti grafiğinde görüleceği üzere beşinci noktadan sonra grafik stabil bir şekilde ilerlemektedir. Grafikte düzlemeye başlayan noktadan sonra faktörlerin toplam varyansa önemli bir katkı yapmayacağı görüşünden hareketle grafik, 35 maddelik ölçeğe ilişkin beş boyutun olduğu göstermektedir (Büyüköztürk, 2016; Tutar & Erdem, 2022; Fornell & Larcker, 1981).

Şekil 1. Yamaç-birikinti grafiği

AFA'da ulaşılan sonuçlar sonrasında kuramsal yapı ve ilgili faktörde bulunan maddelerin içerikleri dikkate alınarak, faktörler sırasıyla "Tatmin", "Tutum", "İletişim", "Mesleki Yeterlilik" ve "Saygınlık" olarak adlandırılmıştır. Büyüköztürk (2016)'e göre bir maddenin faktör altındaki yük değerinin yüksek olması ve iki faktör altında yeterli yük değerine sahipse yük değerleri arasındaki farkın en az .10 olması önerilmektedir. Bu bilgiden hareketle faktörler oluşturulmuş ve ölçeğin faktör yapısı Tablo 1'de özetlenmiştir. Tablo 1'deki Bekçi İmajı Ölçeği'ne ait maddelerin faktör yükleri incelendiğinde;

11 maddenin yer aldığı birinci faktöre ait maddelerin faktör yükleri .43 ile .79 arasında değerler almış ve bu faktör "tatmin" olarak adlandırılmıştır. Tatmin kavramı, herhangi bir durum veya eylem karşısında bireyin kendi içinde doyuma ulaşması olarak ele alınabilir. Bununla birlikte bireyin bir durum veya eylem karşısındaki olumlu ve olumsuz duygularının toplamı tatmin düzeyini belirlemektedir (Karakuş, 2011). Bu bağlamda toplumun bekçilerin sundukları hizmetten, iş yapma biçimlerinden ve görev esnasındaki sözel ve sözel olmayan iletişim becerilerinden duydukları memnuniyet ve doyum, tatmin alt boyutunun kavramsal çerçevesini ortaya koymaktadır.

5 maddenin yer aldığı ikinci faktöre ait maddelerin faktör yükleri .63 ile .89 arasında değerler almış ve bu faktör "tutum" olarak adlandırılmıştır. Tutum, bireyin herhangi bir duruma veya olaya ilişkin duygu, düşünce ve davranışlarını oluşturan eğilimleri olarak tanımlanabilir. Buna göre tutum bilişsel, davranışsal ve duygusal bileşenlerden oluşmaktadır (Kağıtçıbaşı, 2012). Bireyin tutumu ya bir tutum objesiyle etkileşime girerek ya da başkalarının tutumlarından etkilenerek oluşmaktadır (Canakay, 2006). Bu bağlamda bekçilerin yaşlılara, engellilere, kadınlara, çocuklara ve hayvanlara yönelik duygu, düşünce ve davranış eğilimlerinin toplum tarafından algılanışı, tutum alt boyutunun kavramsal çerçevesini ortaya koymaktadır.

5 maddenin yer aldığı üçüncü faktöre ait maddelerin faktör yükleri -.44 ile .61 arasında değerler almış ve bu faktör "iletişim" olarak adlandırılmıştır. İletişim, en yalın haliyle duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılması süreci olarak tanımlanmaktadır (Türk Dil Kurumu, 2023).

Bu bağlamda bekçilerin görevlerini yerine getirirken etkin dinleme ve konuşma, beden dilini doğru kullanma gibi sözel veya sözel olmayan iletişim becerilerini kullanabilme yeterlilikleri, iletişim alt boyutunun kavramsal çerçevesini ortaya koymaktadır.

10 maddenin yer aldığı dördüncü faktöre ait maddelerin faktör yükleri .45 ile .77 arasında değerler almış ve bu faktör “mesleki yeterlilik” olarak adlandırılmıştır. Mesleki yeterlilik, meslek mensuplarının o mesleğin gerektirdiği başlıca görevleri en doğru şekilde ve kabul edilebilir standartlarda yerine getirebilmeleri için bilgi ve beceri gibi özelliklere sahip olması biçiminde ele alınabilir. Bu bağlamda bekçilerin görevlerini yerine getirme gücünün ve mesleki bilgi, beceri ve davranışlarının yeterliliğinin toplum tarafından nasıl algılandığı, mesleki yeterlilik alt boyutunun kavramsal çerçevesini ortaya koymaktadır.

4 maddenin yer aldığı beşinci faktöre ait maddelerin faktör yükleri .45 ile .75 arasında değerler almış ve bu faktör “saygınlık” olarak adlandırılmıştır. Saygınlık, bir mesleğin veya o mesleğe mensup bireylerin toplum tarafından saygı ve itibar görmesi, değerli ve güvenilir kabul edilmesi olarak tanımlanabilir. Bu bağlamda toplumun bekçiliğe yönelik sahip olduğu saygı, itibar, değer ve güven düzeyleri, saygınlık alt boyutunun kavramsal çerçevesini ortaya koymaktadır.

Tablo 1. Bekçi İmajı Ölçeği'nin faktör yapısı

Ölçek Madde Numaraları	Faktör Yükleri				
	1	2	3	4	5
M5	.667				
M6	.706				
M7	.747				
M8	.787				
M9	.511				
M10	.429				
M11	.564				
M12	.690				
M13	.719				
M14	.737				
M24	.481			.328	
M28		.817			
M29		.642			
M30		.869			
M31		.629			
M32		.889			
M1			.613		
M2			.593		
M3			.584		
M4			.562		
M33			-.440		
M18				.600	
M19				.625	
M21				.693	
M22				.548	
M23	.325			.447	
M25			.333	.640	
M26				.774	
M27				.668	
M34				.455	
M35				.668	
M15	.326				.548
M16					.532
M17		.327			.448
M20					.749

3.2.2. Doğrulayıcı Faktör Analizi

AFA ile ulaşılan beş faktörlü 35 maddelik ölçeğin başka bir veri grubunda doğrulanıp doğrulanmadığını tespit etmek amacıyla ikinci araştırma grubundan elde edilen verilerle DFA yapılmıştır. Bu yapı dikkate alınarak AMOS 23.0 paket programı ile Path Diyagramı oluşturulmuştur. Yapılan analiz sonucunda ilk

hesaplanmıştır. İç tutarlık katsayılarının .70'in üzerinde ve dolayısıyla kabul edilebilir (Büyüköztürk, 2016) olduğu bulunmuştur. Sonuçlar Tablo 3'te özetlenmiştir.

Tablo 3. Bekçi İmajı Ölçeği'ne ilişkin Cronbach Alfa iç tutarlık katsayıları

Faktörler	Madde Sayısı	Cronbach Alfa iç tutarlık katsayısı	
		AFA Grubu	DFA Grubu
Tatmin	11	.94	.93
Tutum	5	.91	.90
İletişim	4	.86	.88
Mesleki Yeterlilik	10	.92	.92
Saygınlık	4	.79	.76
Toplam Ölçek	34	.97	.96

3.4. Madde Analizi

Bekçi İmajı Ölçeği'ndeki maddelerin ayırt edicilik düzeylerinin ve toplam puanı yordama gücünün belirlenmesi için düzeltilmiş madde toplam korelasyonları hesaplanmış ve %27'lik alt-üst grup karşılaştırmaları incelenmiştir. Tablo 4'te madde analizi sonuçları özetlenmiştir.

Tablo 4. Bekçi İmajı Ölçeği'ne ilişkin madde analizi

Ölçek Madde Numaraları	Düzeltilmiş Madde Toplam Korelasyonu	Gruplar	Ortalama	Standart Sapma	<i>t</i>
M1	.62	Üst%27	3.68	.93	18.80**
		Alt%27	1.84	.92	
M2	.62	Üst%27	3.80	.92	18.64**
		Alt%27	2.03	.88	
M3	.64	Üst%27	3.87	.83	19.73**
		Alt%27	2.01	.96	
M4	.63	Üst%27	3.81	.95	19.94**
		Alt%27	1.75	1.00	
M5	.70	Üst%27	4.25	.71	21.39**
		Alt%27	2.28	1.01	
M6	.72	Üst%27	4.25	.68	26.32**
		Alt%27	2.06	.88	
M7	.73	Üst%27	4.21	.71	25.43**
		Alt%27	2.13	.84	
M8	.67	Üst%27	4.57	.60	23.50**
		Alt%27	2.45	1.05	
M9	.67	Üst%27	4.25	.81	20.61**
		Alt%27	2.39	.89	
M10	.67	Üst%27	4.35	.67	20.93**
		Alt%27	2.35	1.09	
M11	.73	Üst%27	4.51	.56	23.73**
		Alt%27	2.62	.91	
M12	.72	Üst%27	4.34	.64	26.85**
		Alt%27	2.00	.98	
M13	.63	Üst%27	4.68	.53	17.38**
		Alt%27	2.90	1.26	
M14	.74	Üst%27	4.49	.58	24.16**
		Alt%27	2.37	1.02	
M15	.62	Üst%27	4.86	.38	14.87**
		Alt%27	3.25	1.40	
M16	.60	Üst%27	4.46	.84	17.68**
		Alt%27	2.42	1.30	
M17	.54	Üst%27	4.49	.64	15.45**
		Alt%27	2.93	1.20	
M18	.70	Üst%27	3.95	.96	22.50**
		Alt%27	1.87	.79	
M19	.69	Üst%27	4.23	.73	20.29**
		Alt%27	2.33	1.02	
M20	.44	Üst%27	4.41	.94	11.72**

		Alt _{%27}	2.90	1.45	
M21	.69	Üst _{%27}	4.30	.72	22.31**
		Alt _{%27}	2.27	.99	
M22	.66	Üst _{%27}	4.36	.76	23.49**
		Alt _{%27}	2.23	.95	
M23	.78	Üst _{%27}	4.25	.65	26.87**
		Alt _{%27}	2.08	.86	
M24	.81	Üst _{%27}	4.28	.57	29.41**
		Alt _{%27}	2.15	.79	
M25	.66	Üst _{%27}	3.89	.88	22.99**
		Alt _{%27}	1.70	.93	
M26	.55	Üst _{%27}	3.82	1.03	15.37**
		Alt _{%27}	2.07	1.12	
M27	.71	Üst _{%27}	4.03	.76	22.97**
		Alt _{%27}	2.03	.88	
M28	.62	Üst _{%27}	4.55	.56	17.07**
		Alt _{%27}	3.02	1.05	
M29	.69	Üst _{%27}	4.57	.55	19.36**
		Alt _{%27}	2.80	1.09	
M30	.61	Üst _{%27}	4.63	.55	15.79**
		Alt _{%27}	3.23	1.05	
M31	.65	Üst _{%27}	4.49	.62	20.33**
		Alt _{%27}	2.82	.91	
M32	.60	Üst _{%27}	4.53	.59	15.00**
		Alt _{%27}	3.18	1.05	
M33	.77	Üst _{%27}	4.31	.66	25.00**
		Alt _{%27}	2.15	.95	
M34	.63	Üst _{%27}	4.39	.71	19.94**
		Alt _{%27}	2.37	1.16	

**p<.001

Tablo 4 incelendiğinde Bekçi İmajı Ölçeği'nin düzeltilmiş madde toplam korelasyonu değerlerinin .44 ile .81 arasında sıralandığı görülmektedir. Madde toplam korelasyonunun pozitif olması ve yüksek bir değer alması gerekmekte ve değeri .30 ve daha yüksek olan maddelerin ölçülecek özelliği ayırt etme açısından yeterli olduğu kabul edilmektedir (Büyüköztürk, 2016). Ayrıca madde analizi sonucunda %27'lik alt-üst grupların madde puanlarındaki farklara ait *t*-değerlerinin 11.72 ($p<.001$) ile 29.41 ($p<.001$) arasında değişerek her birinin anlamlı çıktığı belirlenmiştir.

4. Sonuç

Bu araştırmada toplumun bekçi imajını ölçmek için geçerliği ve güvenilirliği kanıtlanmış bir ölçme aracının geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Literatür incelendiğinde, toplumun bekçi imajını ölçmek amacıyla kullanılacak bir ölçme aracına rastlanılmamıştır. Bu bağlamda, geçerliği ve güvenilirliği kanıtlanmış bir ölçme aracının geliştirilmesi ve literatürdeki boşluğu dolduracak olması açısından bu çalışma önemli görülmektedir.

Öncelikle literatür taraması sonucunda Bekçi İmajı Ölçeği'ne ilişkin madde havuzu elde edilmiş ve maddelerin kapsam geçerliğini sağlamak için uzman görüşünden yararlanılmıştır. Uzman görüşleri dikkate alınarak KGO ve KGI hesaplanmıştır. 12 uzman için KGO'nun minimum/kritik değeri .67'nin (Ayre & Scally, 2014) altında kalan 2 madde görüşler doğrultusunda çıkarılmış ve 44 maddelik bir taslak form elde edilmiştir.

Uzman görüşüne göre şekillendirilen Bekçi İmajı Ölçeği, taslak örneklem grubuna uygulanmıştır. Deneme uygulamasının ölçeğin performansı için önemli olduğu ifade edilmektedir (Karakoç & Dönmez, 2014). Uygulama sonrasında 44 maddelik deneme formu için gerçekleştirilen AFA sonucunda, toplam varyansın %65.37'sini açıklayan ve beş faktörlü 35 maddelik bir yapıya ulaşılmıştır. Bu beş faktörde toplanan maddelerin içerikleri dikkate alınarak faktörler "Tatmin", "Tutum", "İletişim", "Mesleki Yeterlilik" ve "Saygınlık" olarak adlandırılmıştır. Birden fazla faktöre sahip ölçeklerde açıklanan varyansın %30'dan daha fazla olması beklenmekte ve açıklanan varyansın yüksek olması, ilgili yapının o kadar iyi ölçüldüğünün bir göstergesi olarak yorumlanmaktadır (Büyüköztürk, 2016). Dolayısıyla mevcut çalışmada

açıklanan varyansın %65.37 olması bu ölçütün karşılandığını göstermektedir. Daha sonra yapı geçerliği kapsamında DFA gerçekleştirilmiştir. DFA, önceden belirlenmiş bir yapının doğruluğunu belirlemeyi amaçlamaktadır (Karagöz, 2017). Bu analizde ilk olarak standardize edilmiş regresyon katsayısı ölçütü olarak belirlenen .50'nin (Kline, 2010) altında kalan bir madde çıkarılmıştır. Tekrar edilen analiz sonucunda 34 madde ve beş faktörden oluşan yapıya ait uyum indekslerinin ($\chi^2/sd=2.88$, GFI=.82, AGFI=.80, CFI=.90, NFI=.86, IFI=.90, RMSEA=.066, RMR=.064, PNFI=.79 ve PGFI=.71) literatürde yer alan uyum ölçütlerini (Hu & Bentler, 1999) karşıladığı ve yeterli olduğu görülmüştür. Elde edilen ölçümlerden hareketle Bekçi İmajı Ölçeği'nin yapı geçerliğinin sağlandığı söylenebilir. Ayrıca hesaplanan AVE değerlerinin 0.50 ve 0.66 arasında değişen değerler alması ve CR değerlerinin AVE değerlerinden büyük olması yakınsak geçerliğin kanıtı olarak değerlendirilebilir (Fornell & Larcker, 1981).

Bekçi İmajı Ölçeği'nden elde edilen ölçümlere ilişkin güvenilirlik analizleri kapsamında hesaplanan iç tutarlık katsayısı AFA uygulanan grup için .97, DFA uygulanan grup için .96 olarak bulunmuştur. Ölçümlerin güvenilirliği için güvenilirlik katsayısının .70 ve üzerinde olması beklenmektedir (Büyüköztürk, 2016). Bu sonuçlar Bekçi İmajı Ölçeği'nin güvenilir olduğunu göstermektedir. Madde analizinde ilk olarak madde toplam korelasyonları incelenmiş ve tüm değerlerin .30'dan yüksek olduğu görülmüştür. Literatürde madde toplam korelasyonu .30'un üzerinde olan ölçek maddelerinin bireyleri iyi düzeyde ayırt ettiği görüşü kabul görmektedir (Büyüköztürk, 2016). Testin toplam puanına göre %27'lik alt ve üst gruplar oluşturulmuş ve maddelerin ortalama puanları arasındaki farklar incelenmiştir. Analiz sonucunda gruplar arasında farkların tümünün anlamlı çıktığı görülmüştür. Sonuç olarak, maddelerin bireyleri ölçülen davranış bakımından iyi düzeyde ayırt ettiği ifade edilebilir.

Araştırma sonucunda ulaşılan bulgular, Bekçi İmajı Ölçeği'nin toplumun bekçi imajını ölçmeye yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu kanıtlamaktadır. Bekçi İmajı Ölçeği 34 madde ve beş faktörden oluşan 5'li Likert tipi bir ölçektir. Ölçekte ters kodlanan madde bulunmamaktadır. Ölçekte yer alan maddelerin puanları toplanarak toplam bekçi imajı puanı elde edilmekte ve alınan yüksek puanlar toplumun bekçilere ilişkin algısının olumlu olduğu anlamına gelmektedir. Mevcut çalışmayla literatüre orijinal ve özgün bir ölçme aracıyla katkıda bulunulduğu ve böylece literatürdeki boşluğun doldurulduğu düşünülmektedir. Ayrıca bekçi imajı ile ilgili gelecekte yapılacak çalışmalara öncülük etmesinin bu çalışmanın güçlü yönlerinden biri olduğuna inanılmaktadır. Bu çalışmada çeşitli kurum ve kuruluşlarda görev yapan, farklı yaş gruplarında olan ve farklı meslek gruplarına mensup olan katılımcılardan diğer bir ifadeyle toplumun genelini özetleyen daha küçük bir kesimden verilerin toplanması çalışmanın güçlü yönleri arasında yer almaktadır. Çalışmanın sınırlılığı verilerin farklı özelliklere sahip gruplardaki katılımcılardan toplanmasına rağmen Karadeniz Bölgesi'nde yer alan bir ildeki örneklemeden elde edilmiş olmasıdır. Dolayısıyla bölgeler arasında kültürel farklılıklar olabileceği (Kulaksız, 2008; Kotluk & Kocakaya, 2015) ve toplumun algısının kültürden kültüre değişebileceği göz önünde bulundurularak ölçeğin Türkiye'nin diğer bölgelerinde kullanılması durumunda geçerlik ve güvenilirlik hesaplamalarının tekrarlanması önerilebilir.

5. Extended Abstract

The service that the night watchmen provide to society in the bazaars or neighborhoods where they work, how the verbal or non-verbal communication activities and behaviors they perform while performing their duties are perceived by a society determines the night watchman image. In this direction, it is considered necessary to develop a measurement tool to measure the night watchman image of society. In addition, the absence of a valid and reliable measurement tool for the night watchmen's images reveals this study's original value. Based on all of these, the current research aims to develop the Night Watchman Image Scale.

In this study, within the scope of EFA, 236 participants were reached. Participants were between the ages of 19-70 and the mean age was 29.39 (± 9.02). In addition, 121 (51.3%) of the participants were female and 115 (48.7%) were male. Within the scope of CFA, 428 participants were reached. Participants were between the ages of 18-71 and the mean age was 29.41 (± 9.72). In addition, 238 (55.6%) of the participants were female and 190 (44.4%) were male. In this study, EFA and CFA were performed to test the scale's construct validity. The reliability of the measurements obtained from the Night Watchman

Image Scale was calculated using the Cronbach Alpha internal consistency coefficient technique. Finally, an item analysis of the scale was performed.

The Night Watchman Image Scale, which was shaped according to expert opinion, was applied to the draft sample group. It is stated that the trial application is important for the performance of the scale (Karakoç & Dönmez, 2014). As a result of the EFA conducted within the scope of construct validity for the 44-item trial form after the application, a five-factor structure consisting of 35 items and explaining 65.37% of the total variance was reached. In the CFA, first, an item with a standardized regression coefficient below .50 (Kline, 2010), which was determined as a criterion, was removed. As a result of the repeated analysis, it was seen that the fit indexes of the structure consisting of 34 items and five factors ($\chi^2/df=2.88$, GFI=.82, AGFI=.80, CFI=.90, NFI=.86, IFI=.90, RMSEA=.066, RMR=.064, PNFI=.79 ve PGFI=.71) met the fit criteria (Hu & Bentler, 1999) and were sufficient. Based on the measurements obtained, it can be said that the construct validity of the Night Watchman Image Scale was ensured. The internal consistency coefficient calculated within the scope of the reliability analysis of the measurements obtained from the Night Watchman Image Scale was found to be .97 for the group in which EFA was applied and .96 for the group where CFA was applied. In the item analysis, item-total correlations were first examined, and all values were found to be higher than .30. In the literature, it is accepted that scale items with an item-total correlation above .30 distinguish individuals well (Büyüköztürk, 2016). According to the total test score, 27% lower and upper groups were formed and the differences between the average scores of the items were examined. As a result of the analysis, it was seen that all the differences between the groups were significant.

The research's findings demonstrate the validity and reliability of the Night Watchman Image Scale as a measurement tool. It is thought that the current study contributes to the literature with an original and unique measurement tool, thus filling the gap in the literature. In addition, it is believed that one of the strengths of this study is that it will lead to future studies on the night watchman image. The limitation of the study is that although the data were collected from participants in groups with different characteristics, they were obtained from a sample in a province in the Black Sea Region. Therefore, if the scale is used in other regions of Turkey, it may be recommended to repeat the validity and reliability calculations.

Keywords: Night Watchman, Night Watchman Image, Scale Development, Validity, Reliability.

Kaynakça

- Alver, K. (2010). Mahalle: mekân ve hayatın esrarlı birlikteliği. *İdealkent*, 1(2), 116-139.
- Ayre, C., & Scally, A. J. (2014). Critical values for Lawshe's content validity ratio: revisiting the original methods of calculation. *Measurement and evaluation in counseling and development*, 47(1), 79-86. <https://doi.org/10.1177/0748175613513808>
- Bayartan, M. (2005). Osmanlı şehrinde bir idari birim: Mahalle. *Coğrafya Dergisi*, 13, 93-107.
- Büyüköztürk, Ş. (2016). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı: İstatistik, araştırma deseni, SPSS uygulamaları ve yorum* (22. baskı). Pegem Akademi.
- Can, A. (2019). *SPSS ile nicel veri analizi*. Pegem Akademi.
- Canakay, E. U. (2006). Müzik teorisi dersine ilişkin tutum ölçeği geliştirme. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu*, (s. 297-310). Denizli/Türkiye.
- Canatar, M. (2013). 1009/1600 tarihli İstanbul Vakıfları Tahrir Defteri'ne göre Nefs-i İstanbul'da bulunan mahalleler ve özelliklerine dair gözlemler, Osmanlı İstanbulu. *I. Uluslararası Osmanlı İstanbulu Sempozyumu*, (s. 283-310). İstanbul/Türkiye.
- Çalışkan, A. (2021). Bekçilerin toplumsal rolleri: Savunulabilir mekân teorisinden hareketle medya temsilleri üzerine bir değerlendirme. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(1), 20-36. <https://doi.org/10.32709/akusosbil.835722>
- DeVellis, R. F. (2014). *Ölçek geliştirme kuram ve uygulamalar*. (T. Totan, Çev.) Nobel Yayın Dağıtım.
- Doğan, C. (2019). Eski İstanbul'da mahalle bekçisi ve II. Meşrutiyet'te bekçi teşkilatının düzenlenmesi bağlamında mahalle bekçileri nizamnamesi (1908-1918). *Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi*, 6(14), 257-273. <https://doi.org/10.17822/omad.2019.123>
- Erman, R. B., Özcan, O., Yetkin, E., Börekçi, E. B., & Üzeltürk, S. Ş. (2020). *Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanun Teklifi Hakkında Tespit, Düşünce ve Eleştiriler*. Yeditepe Üniversitesi Yayınevi.

- Fornell, C., & Larcker, D. F. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *Journal of Marketing Research*, 18(1), 39-50. <https://doi.org/10.1177/002224378101800104>
- Geçikli, F., & Avcı, Ö. (2018). Polis imajı: İmaj bileşenleri üzerine Erzurum ilinde bir uygulama. 6. *Uluslararası Bilim, Kültür ve Spor Kongresi*, (s. 136-152). Lviv/Ukrayna.
- Gökçe, A. F., & Kulu, S. (2019). Çarşı mahalle bekçilerinin asayişe olan etkileri Gaziantep ili ve Erzurum ili örneği. 17. *Uluslararası Kamu Yönetimi Forumu*, (s. 151-161). Karaman/Türkiye.
- Gürbüz, S., & Şahin, F. (2018). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Hu, L. T., & Bentler, P. M. (1999). Cut-off criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling*, 6, 1-55. <https://doi.org/10.1080/10705519909540118>
- İlgin, S. (2022). *İmaj ne demek?* <https://istanbulbogazicienstitu.com/imaj-ne-demek> adresinden alındı
- İrdem, İ., Öztürk, E., & Akıncıoğlu, N. U. (2019). *Güvenliğin kurumsal yönetiminde destekleyici polislik: Bekçilik örneği*. Polis Akademisi Yayınları.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (2012). *Günümüzde insan ve insanlar: Sosyal psikolojiye giriş*. Evrim Yayınevi.
- Kaiser, H. F. (1974). An index of factorial simplicity. *Psychometrika*, 39(1), 31-36. <https://doi.org/10.1007/BF02291575>
- Karagöz, Y. (2017). *SPSS ve AMOS uygulamalı nitel-nicel-karma bilimsel araştırma yöntemleri ve yayın etiği*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Karakoç, F. Y., & Dönmez, L. (2014). Ölçek geliştirme çalışmalarında temel ilkeler. *Tıp Eğitimi Dünyası*, 40, 39-49. <https://doi.org/10.25282/ted.228738>
- Karakuş, H. (2011). Hemşirelerin iş tatmini düzeyleri: Sivas ili örneği. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(6), 46-57.
- Kline, R. B. (2010). *Principles and practice of structural equation modeling*. The Guilford Press.
- Kotluk, N., & Kocakaya, S. (2015). Türkiye için alternatif bir anlayış: Kültürel değerlere duyarlı eğitim. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 749-789.
- Kulaksız, Y. (2008). *Türkiye'de bölgesel gelişmişlik farkları, istihdam ve kurum hizmetlerinin çeşitlendirilmesi*. (Uzmanlık Tezi). Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Orçan, F. (2018). Açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi: İlk hangisi kullanılmalı? *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 9(4), 413-421. <https://doi.org/10.21031/epod.394323>
- Resmî Gazete. (1966). *Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu*. Eylül 16, 2022 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/12355.pdf> adresinden alındı
- Rus, C. L., Ratiu, L., Vonas, G., & Baban, A. (2013). Police Organizational Image and Performance: the Citizens' View. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 78(2013), 531-535.
- Şeker, G. (2009). *Polisin kent güvenlik uygulaması ve yönetim modeli*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Taştekin, A. (2020). Kentli hakları bağlamında kentsel güvenlik hakkı. *Econharran Harran Üniversitesi İİBF Dergisi*, 4(5), 47-65.
- Tekiner, M. A., Demirci, U., & Harputlu, M. (2021). Çarşı ve mahalle bekçilerinin sundukları güvenlik hizmetinin algılanan kalitesine iş doyumunun etkisi. *OPUS International Journal of Society Researches*, 17(38), 4928-4957. <https://doi.org/10.26466/opus.796313>
- Tutar, H., & Erdem, A. T. (2022). *Örnekleriyle bilimsel araştırma yöntemleri ve SPSS uygulamaları*. Seçkin Yayıncılık.
- Türk Dil Kurumu. (2022). *Bekçi*. Eylül 15, 2022 tarihinde <https://sozluk.gov.tr/> adresinden alındı
- Türk Dil Kurumu. (2023). *İletişim*. Nisan 3, 2023 tarihinde <https://sozluk.gov.tr/> adresinden alındı
- Yeşilyurt, S., & Çapraz, C. (2018). Ölçek geliştirme çalışmalarında kullanılan kapsam geçerliği için bir yol haritası. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 251-264. <https://doi.org/10.17556/erziefd.297741>
- Yetkin, E., & Börekçi, E. Y. (2021). Çarşı ve mahalle bekçileri kanunu: Modern öncesinden kalan yöntemlerin "boşunluğu" ve günümüz teknolojisinin olanakları. *Suç ve Ceza*, 2, 369-392.

Yurdabakan, İ., & Çüm, S. (2017). Davranış bilimlerinde ölçek geliştirme (açıklayıcı faktör analize dayalı). *Turkish Journal of Family Medicine and Primary Care*, 11(2), 108-126. <https://doi.org/10.21763/tjfmpe.317880>

Araştırmacıların Katkı Oran Beyanı / Contribution of Authors

Yazarların çalışmadaki katkı oranları (Recep Çolak)%100 şeklindedir.
The authors' contribution rates in the study are (Recep Çolak)%100 form.

Çıkar Çatışması Beyanı / Conflict of Interest

Çalışmada herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.
There is no conflict of interest with any institution or person in the study.

İntihal Politikası Beyanı / Plagiarism Policy

Bu makale İntihal programlarında taranmış ve İntihal tespit edilmemiştir.
This article was scanned in Plagiarism programs and Plagiarism was not detected.

Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı / Scientific Research and Publication Ethics Statement

Bu çalışmada Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi kapsamında belirtilen kurallara uyulmuştur.
In this study, the rules specified within the scope of the Higher Education Institutions Scientific Research and Publication Ethics Directive were followed.